24-мӗш ҫул тухать. Хакӗ 15 пус.

1941
СЕНТЯБРЬ
26
ЭРНЕКУН
227 (5942) №

Пӗтӗм тӗнчери пролетарисем, пӗрлешӗр!

Чӑваш Коммуни

ВКП(б) ОБКОМӖПЕ
ШУПАШКАР ХУЛА КОМИТЕЧӖН,
ЧАССР ВЕРХОВНЫЙ СОВЕЧӖН
ТАТА ШУПАШКАР ХУЛА СОВЕЧӖН
ХАҪАЧӖ.

Шкулти комсомолецсен хисеплӗ тивӗҫӗ

Отечественнӑй вӑрҫӑ кунӗсенче ашшӗ-амӑшсемпе, пиччӗшсемпе, аппӑшсемпе пӗрле шкул ачисем те Германи фашизмне хирӗҫ ҫӗкленчӗҫ. Кашни шкул ачи тӑшмана хӑвӑртрах ҫапса аркатма тӑван Хӗрлӗ Ҫара мӗнпе те пулин пулӑшма чунтан тӑрӑшать.

Пирӗн аслӑ учительсем Ленинпа Сталин совет ҫыннисене: кӗрешӳри йывӑрлӑхсенчен хӑрамалла мар, кӑшт ӑнӑҫсӑрлӑхсем тӗл пулсанах пӑшӑрханса ӳкмелле мар, ҫул ҫинчи пур чӑрмавсенчен те иртсе, палӑртнӑ тӗллев патне хӑюллӑн пымалла, тесе вӗрентеҫҫӗ. Совет халӑхӗн ҫамрӑк ӑрӑвӗ Ленинпа Сталин вӗрентӗвӗсене лайӑх ӑнланнине вӑрҫӑ кунӗсем кӑтартса параҫҫӗ. Шкул ачисем фронтра Хӗрлӗ Ҫарӑн паттӑр боецӗсене пулӑшаҫҫӗ. Аслӑ классенчи хӑшпӗр вӗренекенсем ҫитӗннисемпе пӗрле партизансен отрячӗсене кайнӑ. Белоруссири Зелинский тата Стропка ятлӑ учениксем партизансене пулӑшас ӗҫре хӑйсен хӑюллӑхне кӑтартнӑ, вӗсене правительство наградӑланӑ.

Пирӗн ҫӗршыври хуласемпе ялсенчи нумай шкул ачисем пожарниксем пулса, сандружинӑсенче, авари командисенче, сывлӑшран килсе тапӑнасран сыхланакан вырӑнти постсенче ӗҫлеҫҫӗ. Мускавра аслӑ классенче вӗренекен Нефедовпа Таланова юлташсем фашистсен бомбисене вӑхӑтра, пӗлсе сӳнтерес ӗҫре паттӑрлӑх кӑтартнӑ, правительство вӗсене наградӑланӑ.

Миллионшар шкул ачисем кӑҫал ҫулла заводсенче, фабрикӑсенче, колхозсенче, совхозсенче тӗрлӗ ӗҫсенче ӗҫлерӗҫ. Вӗсем хӑйсен пархатарлӑ ӗҫӗпе тӑшмана хирӗҫ кӗрешме тӑван ҫӗршыва пулӑшрӗҫ.

Вӑрҫӑн малтанхи виҫӗ уйӑхӗ ҫакна кӑтартрӗҫ: совет шкулӗн ачисем, уйрӑмӑнах вӗсен ертсе пыракан отрячӗ — комсомолецсем пысӑк вӑй пулса тӑраҫҫӗ, вӗсем Германи фашизмне хирӗҫ кӗрешес ӗҫре пирӗн паттӑр боецсене, командирсемпе политработниксене вӑйлӑн пулӑшаҫҫӗ.

Ҫӗнӗ вӗренӳ ҫулӗ пуҫланчӗ. Вӑрҫӑ пынине пӑхмасӑрах, пирӗн совет правительствипе большевикла парти ачасене вӗрентес, пӗлӳ парас, вӗсене ӗҫлеме тата хамӑрӑн тӑван ҫӗршыва сыхлама хатӗрлес тӗлӗшпе пурне те тӑваҫҫӗ.

Вӑрҫӑ пырать пулсан—пурте вӑрҫӑ вӑхӑтӗнчи пек пулмалла. Пӗтӗм тӑван ҫӗршыв мӗнле ӗҫлет, мӗнле пурӑнать,—шкулсен те, вӗренекенсен те ҫавӑн пек, вӑрҫӑ вӑхӑчӗ ыйтнӑ пек ӗҫлемелле, вӗренмелле. Кашниех харпӑрхӑйӗнчен: тӑшмана ҫӗнтерес тӗлӗшпе мӗн турӑм-ха эпӗ, пурне те турӑм-ши? — тесе ыйтмалла. Кунсерен фронта пулӑшасси халь кашни ҫыншӑн закон пулса тӑрать.

Халӗ, отечественнӑй аслӑ вӑрҫӑ вӑхӑтӗнче, шкулти комсомол организацисен, комсомолецсемпе шкул ачисен мӗн тумалла-ха?

Хамӑрӑн тӑван ҫӗршыва, хамӑрӑн халӑха юратмалла, ӑна парӑнса ӗҫлеме харпӑрхӑйне воспитани памалла. Кашни комсомолецӑн Пӗтӗм Союзри Ҫамрӑксен Ленинла Коммунистла Союз членӗн хисеплӗ ятне чыслӑн илсе ҫӳремелле.

Дисциплина, организованность, пӗрпеклӗ пулас тӗлӗшпе комсомолецӑн яланах кӑтартуллӑ пулмалла. Ку ӗнтӗ дисциплинӑна нихӑҫан та, кӑшт та пӑсма юраманнине пӗлтерет. Вӗренекенсем хушшинче комсомолец яланах хӑйне чӑн-чӑн организатор пек тытса, пурне те хӑйӗн хыҫҫӑн илсе каймалла, вӗсене хӑй пек пулма вӗрентмелле.

Сыхӑлӑхлӑ пулмалла, пирӗн рете тӑшман, шпион, диверсант таврашӗ ан кӗтӗр. Кашни комсомолец-вӗренекен фашистла шпионсемпе диверсантсене хирӗҫ кӗрешес тӗлӗшпе НКВД органӗн активлӑ помощникӗ пулмалла. Ытлашши калаҫмалла мар: ытлашши сӳпӗлтетни шпионшӑн усӑллӑ пулма пултарать. Тӗрлӗ кирлӗ-кирлӗ мар хыпарсене сарса ҫӳрекенсене хирӗҫ кӗрешмелле. Йывӑрлӑхсем тӗл пулсан, хӑраса ӳксе найкӑшмалла мар. Пирӗн совет ҫынни йывӑрлӑхран тухмалла мар положени нихӑҫан та пулманнине лайӑх пӗлет. Хӑюллӑ ҫынсем йывӑр положенирен те тухма май тупаҫҫӗ.

Пирӗн Хӗрлӗ Ҫар боецӗсен геройла ӗҫӗсем пӗтӗм тӗнчене тӗлӗнтереҫҫӗ. Ҫавӑн пек геройла ӗҫсем тӑвас пулсан, хӑюллӑхпа паттӑрлӑх ҫеҫ сахал, вӗсемсӗр пуҫне тата тавҫӑруллӑх кирлӗ. Тавҫӑрма пӗлес пулсан, вӗренес пулать. Ҫавӑнпа та шкул ачисен тӑрӑшса, пӗтӗм вӑя хурса вӗренмелле, вӑхӑта усӑсӑр ирттермелле мар. Пире заводра та, Хӗрлӗ Ҫарта та аслӑ, грамотнӑй, хӑйӗн ӗҫне пӗлекен ҫынсем кирлӗ.

Пур ӗҫре те шкул директорӗпе учительсене пулӑшмалла. Шкул директорӗ тата учитель — вӗсем командирсем тата воспитательсем пулса тӑраҫҫӗ. Апла пулсан, директорпа учительсене красноармеецсем хӑйсен командирне юратнӑ пекех юратас пулать.

Аслӑ Ленин пире хамӑрӑн пӗлӗве рабочисемпе хресченсен ӗҫӗпе ҫыхӑнтарма вӗрентнӗ. Шкул ачисен ӗҫӗ халь тӑван ҫӗршыва нихӑҫанхинчен те ытларах кирлӗ. Вӗсене валли заводра, фабрикӑра, чугунҫул ҫинче, шкулта, колхозра, совхозра, ҫемьере—пур ҫӗрте те ӗҫ сахал мар тупӑнать. Вӑхӑт лайӑх вӗренме те тата стахановла ӗҫлеме те ҫитет. Ӑна тӗрӗс йӗркелеме ҫеҫ пӗлмелле.

Шкул ачисен аслӑ юлташӗсем халь нумайӗшӗ тӑшмана хирӗҫ геройла ҫапӑҫаҫҫӗ. Вӗсем хӑйсене Хӗрлӗ Ҫарӑн отличнӑй боецӗсем пулма пулӑшнӑ шкула тав туса аса илеҫҫӗ. Пиртен кашниех тӑван ҫӗршывӑн тӑшманӗсене пӗрре кӑна мар ҫапса аркатнӑ вырӑссен аслӑ полководецне Суворова лайӑх пӗлет. Суворов полководец: «Вӗреннӗ чухне йывӑр пулсан, ҫапӑҫнӑ чухне ҫӑмӑл пулӗ», текен правилӑна ҫирӗп тытса пынӑ. Шкул ачисен ҫак правилӑна асра тытмалла, мӗншӗн тесен вӑл пурнӑҫра вуншар пин хут тӗрӗсленнӗ, яланах тӳрре тухнӑ.

Шкул ачисем—Хӗрлӗ Ҫарӑн пулас боецӗсем. Вӗсен Совет Союз гражданинӗн хисеплӗ те чыслӑ ӗҫне тума харпӑрхӑйне халех хатӗрлес пулать. Шкулта вӗреннӗ чухнех ҫар ӗҫне хӑнӑхни кирлӗ. Сывлӑшран килсе тапӑннинчен тата химиллӗ тапӑнуран сыхланма хатӗр пулмалла. Ҫар ӗҫне вӗренес тӗлӗшпе шкулта тӗрлӗрен командӑсемпе кружоксем организацилемелле, тӑтӑшах физкультура тумалла, ӳт-пӗве ҫирӗплетмелле, вӑрҫӑн хаяр пурнӑҫӗнчи йывӑрлӑхсене чӑтса ирттерме хӑнӑхмалла.

Комсомолец—пионерӑн аслӑ тусӗ тата юлташӗ. Пионерсен ӗҫӗсем мӗнле пыни, вӗсем мӗнле вӗренни, кану вӑхӑтне мӗнле ирттерни ҫинчен интересленесси—кашни комсомолецӑн обязанноҫӗ. Пионер отрячӗн ӗҫне лайӑх йӗркелесси—кашни комсомол организацин хисеплӗ ӗҫӗ.

Нумай ачасен ашшӗсем, пиччӗшӗсем, аппӑшсем фронта кайнӑ. Вӗсем унта ирӗклӗхшӗн, чысшӑн, никама пӑхӑнмасӑр пурӑнассишӗн алла хӗҫпӑшал тытса ҫапӑҫаҫҫӗ. Урса кайнӑ тӑшмана хирӗҫ Хӗрлӗ Ҫар боецӗсем хӑйсен юнне, кирлех пулсан, пурнӑҫне те шеллемесӗр геройла кӗрешеҫҫӗ. Фронта кайнисен ҫемьисене комсомолецсен пулӑшса пымалла. Хӗрлӗ Ҫар боецӗсен ҫемьисене килти, хуҫалӑхри ӗҫсенче кашни кун, кашни сехетрех пулӑшса пымалла. Ҫак пулӑшу красноармеецсене ҫӗнӗ вӑй парӗ

Оборонӑн Государственный Комитечӗн постановленине ӗҫҫыннисем пӗтӗм чӗререн ырлаҫҫӗ

СЕНТЕРВАРРИ. Рабочисем, служащисем тата колхозниксем хушшинче Оборонӑн Государственый Комитечӗн пурне те обязательный йӗркепе ҫар ӗҫне вӗрентесси ҫинчен йышӑннӑ постановленине ӑнлантарас ӗҫ сарӑлсах пырать. Ӗҫҫыннисем постановленине пӗтӗм чӗререн ырлаҫҫӗ.

Ҫавӑнпа пӗрлех кам обязательнӑй йӗркепе ҫар ӗҫне вӗренме тивӗҫлисене шута илес, списоксем тӑвас ӗҫ пырать. Кашни колхозра тата уйрӑм пысӑк предприятисенче ҫар ӗҫне вӗренекенсен групписем пулаҫҫӗ, ӗҫлекенсем йышлӑ мар учрежденисенчи работниксене вӗрентме хулара пӗр группа пулать. Ҫав группӑсенче ҫар ӗҫне вӗрентме командирсене тата политруксене палӑртма тытӑннӑ.

Н. БОРЗОВ.

ВКП(б) Сӗнтӗрвӑрри райкомӗн секретарӗ.

ВӐРМАР. Районри пур колхозсенче те Оборонӑн Государственный Комитечӗн совет гражданӗсене пурне те обязательнӑй йӗркепе ҫар ӗҫне вӗрентес пирки йышӑннӑ постановленине сӳтсе-яваҫҫӗ. Массӑллӑ-ӑнлантарулла ӗҫе ирттерме ялсене районри актив кайнӑ.

Сентябрӗн 23-мӗшӗнче районри шкулсен директорӗсемпе учительсен канашлӑвӗ пулса иртрӗ. Пурне те обязательнӑй йӗркепе ҫар ӗҫне вӗрентесси ҫинчен доклад итленӗ хыҫҫӑн, канашлу Оборонӑн Государственный Комитечӗн постановленине ырларӗ. Учительсем ҫак постановлени ҫинчен ӗҫҫыннисене ӑнлантарса парас ӗҫе активлӑн хутшӑнма пулчӗҫ. Арапуҫри, Кавалри тата Мӑнҫырмари колхозниксем алла хӗҫпӑшал тытма пултаракансене пурне те ҫар ӗҫне вӗрентмелле тунине ырлаҫҫӗ.

Ҫар ӗҫне вӗренме тивӗҫлисен списокӗсене пур ҫӗрте те ҫырса хатӗрленӗ. Инструкторсем пулса ӗҫлекенсене палӑртас, ҫар ӗҫне вӗренме кирлӗ литературӑна пухса хатӗрлес тӗлӗшпе ӗҫлетпӗр.

Г. КРЮЧКОВ.

ВКП(б) Вӑрмар райкомӗн секретарӗ.

Совет Информаци Бюровӗнчен

Сентябрӗн 24-мӗшӗнчи каҫхи пӗлтерӳ

Сентябрӗн 24-мӗшӗнче пирӗн войскӑсем пӗтӗм фронтра противника хирӗҫ ҫапӑҫусем туса пынӑ.

Сентябрӗн 22-мӗшӗнче сывлӑшри ҫапӑҫусенче тата противникӑн аэродромӗсенче нимӗҫсенне 75 самолет пӗтерсе тӑкнӑ. Пирӗн 28 самолет пӗтнӗ.

Фински заливра пирӗн торпеднӑй катерсем противникӑн транспортне шыва путарнӑ.

* * *

СОВЕТ ВОЙСКИСЕН ҪУХАТӐВӖСЕМ ҪИНЧЕН ФАШИСТСЕМ СУЙСА ЭЛЕКЛЕНИ

Шушӑхласа кӑларнӑ суя хыпарсемпе илӗрсе кайса, гитлеровецсем хӑйсен элекне вӗҫлеме пӑрахасси патне ҫитиех сӳпӗлтетме тытӑнчӗҫ.

Сентябрӗн малтанхи кунӗсенчех Германи информаци бюровӗ перопа пӗрре туртсах ССР Союзӗн пӗтӗм Тинӗс-Ҫар флотне «пӗтерсе тӑкса» пӗтӗм тӗнчене тӗлӗнтерчӗ. Ҫакӑн ҫинчен манса, нимӗҫсен командованийӗ сентябрӗн 22-мӗшӗнчи сводкӑра ҫапла пӗлтерчӗ: «Германи авиацийӗ ӗнер совет флотне хирӗҫ уйрӑмӑнах ӑнӑҫлӑ атакӑсем тунӑ», ҫакӑн чухне «пӗр крейсер, икӗ эсминец, пӗр линкор тата пӗтӗмпе 25 пин тонна водоизмещениллӗ 9 пароход шыва путарнӑ. Кунсӑр пуҫне, икӗ ҫар карапне тата икӗ пароход вут хыптарса янӑ» иккен. Ҫапла вара, гитлерла пушэлекҫӗсем хӑйсен чернильницисенче тахҫанах пӗрре путарнӑ флотӑн карапӗсене иккӗмӗш хут «путарма та» чеелӗх ҫитернӗ. «Суять, анчах хӑй мӗн суйнине астумасть», — тет вырӑссен халапӗ. Ҫакӑн пекех пулса тӑчӗ гитлеровецсен элекӗпе те. Гитлеровецсем «Совет флотӗн нимӗнле карапне те» путарманни ҫинчен тата советӑн нимӗнле пароходӗсене те ҫунтарса яманни ҫинчен калама та кирлӗ мар. Ӗҫ пачах та урӑхла пулса иртнӗ: юлашки вӑхӑтра совет морякӗсем нимӗҫсен 14 транспортне тата карапӗсене, финсен пӗр броненосецне путарнӑ, нимӗҫсен 10 транспортне тата миноносецӗсене сиен кӳнӗ тата стройран кӑларнӑ.

Фашистсен тепӗр элекӗ пирки те ҫавнах калас пулать. Ҫав элек тӑрӑх гитлеровецсен пӗр танковӑй дивизийӗ Ленинград патӗнче советӑн 302 танкне пӗтерсе тӑкнӑ иккен. Чӑннипе илсен, гитлеровецсем «ҫак кунсенче» Ленинград патӗнче те, е мӗнле те пулин урӑх вырӑнта та советӑн нимӗнле 302 танкне те пӗтерсе тӑкман.

* * *

Фронтӑн Кӑнтӑр енчи участоксенчен пӗринче пирӗн чаҫсем противник войскисене пысӑк поражени кӳнӗ. Хаяр ҫапӑҫусенче фашистсен 1.500 ҫити салтакӗсемпе офицерӗсем вилнӗ тата 4.000 ҫынран кая мар аманнӑ. Нимӗҫсен 20 орудине, 70 станковӑй тата ручной пулемечӗсене, минометсем, винтовкӑсем, снарядсем, патронсем тата противникӑн ытти хӗҫпӑшалӗсене нумай пӗтерсе тӑкнӑ, вӗсенчен пӗр пайне тытса илнӗ.

* * *

Пирӗн самолетсен группи сентябрӗн 21-мӗшӗнче Ленинград патне пымалли ҫулсем ҫинче противникӑн пехоти ларса пыракан 22 автомашинӑна, 8 танка, зенитнӑй артиллерин 7 орудине тата бензин тултарнӑ темиҫе цистернӑна пӗтерсе тӑкнӑ. Самолетсен тепӗр группи нимӗҫсен аэродромне атакӑланӑ. Атака вӑхӑтӗнче ҫӗр ҫинче «Мессершмитт—109» йышши 15 самолета пӗтерсе тӑкнӑ тата сывлӑшри ҫапӑҫура тӑшманӑн 6 самолетне персе ӳкернӗ. Противникӑн тепӗр икӗ аэродромне атакӑланӑ чухне нимӗҫсен 10 самолетне вут тивретсе ярса стройран кӑларнӑ.

* * *

Пиллӗк кун хушши вӗҫӗ-хӗррисӗр пынӑ ҫапӑҫура Ҫурҫӗр флотӗнчи капитан Старовойтов ертсе пыракан моряксен батальонӗ фронтӑн Ҫурҫӗр-Хӗвеланӑҫ енчи участоксенчен пӗринче нимӗҫсенне 700 салтак ытла пӗтерсе тӑкнӑ. Моряксем 20 пулемет, темиҫе миномет тата ручной гранатӑсем нумай тытса илнӗ.

Фронтӑн Ҫурҫӗр-Хӗвеланӑҫ енчи тепӗр участокра лейтенант Хендриковӑн батарейинчи артиллерист-зенитчиксем фашистла автоматчиксен взводне вӗлерсе пӗтернӗ тата нимӗҫсен икӗ орудине пӗтерсе тӑкнӑ. Пирӗн пӗр стрелковӑй полк белофинсен нумай атакисене сире-сире ярса противника пысӑк ҫухатусем кӳнӗ. Тӑшманӑн салтакӗсемпе офицерӗсене 300 ҫынна ҫити вӗлернӗ тата амантнӑ. Артиллерирен тата авиацирен персе, переправа патӗнче белофинсен 30 автомашинине тата виҫӗ танкне пӗтерсе тӑкнӑ.

* * *

Минск облаҫӗнче партизансен движенийӗ кашни кунах сарӑлса пырать. Малтанлӑха палӑртнӑ тӑрӑх, икӗ уйӑх ҫурӑ хушшинче, Минск облаҫӗнчи партизансем пыра-пыра ҫапнипе, Германи ҫарӗн салтакӗсемпе офицерӗсем 2.500 ҫын ытла вилнӗ тата аманнӑ. Партизансем нимӗҫсен виҫӗ штабне ҫӗмӗрнӗ, 120 кӗпер аркатса тӑкнӑ, 39 танк, 12 бронемашина, нимӗҫсен 22 самолетне, 400 яхӑн грузовой машинӑсем, 45 ҫӑмӑл автомобиль, 200 ытла мотоцикл, 450 велосипед, 200 ҫити повозка пӗтерсе тӑкнӑ тата 200 ытла лаша тытса илнӗ.

Партизанла отрядсен боецӗсем 8 склада тата боеприпассем тиенӗ 15 автоколоннӑна, горючи тултарнӑ 75 цистернӑна, продовольстви, ҫар пурлӑхӗ тата снаряжени тиенӗ 47 обоза взрыв туса сирпӗтнӗ е ҫунтарса янӑ. Фашистсене хирӗҫ пынӑ ҫапӑҫусенче 27 орудие, 98 ручной тата станковӑй пулемета, 40 яхӑн миномета стройран кӑларнӑ е тытса илнӗ. 47 вырӑнта ҫыхӑну линийӗсене пӗтӗмӗшпех ҫӗмӗрсе тӑкнӑ.

Августпа сентябрь уйӑхӗнче нимӗҫсем Минск облаҫӗнчи партизансене хирӗҫ тӑватӑ карательнӑй экспедици янӑ. Фашистсен ҫак пысӑк экспедицийӗсем пурте партизансем ҫапнипе пула хӑйсем пысӑк ҫухатусем тунӑ, нимӗнле результатсем те паман. Сентябрь уйӑхӗнче партизансем ирӗксӗрех анса ларнӑ 4 моторлӑ транспортнӑй самолета тытса илнӗ. Самолет ҫинче артиллери валли аппаратура тултарнӑ 20 ещӗк пулнӑ. Самолета пӗтерсе тӑкса, партизансем хаклӑ япаласене пӗтӗмпех вӑрманта пытарнӑ. Сентябрӗн варринче ҫӗрле отряд нимӗҫсен вӑйлӑ охранӑпа Б. хули патнелле пыракан автоколонни ҫине тапӑннӑ. Фашистсене 75 ҫынна ытла вӗлерсе пӗтернӗ, ыттисем тарнӑ. Снарядсем тата ручной гранатӑсем тиенӗ 21 автомашинӑна партизансем взрыв туса сирпӗтсе янӑ. С. юлташ ертсе пыракан партизансен отрячӗ ҫак кунсенче нимӗҫсен икӗ ҫар эшелонне тӳнтерсе янӑ.

Сентябрӗн 25-мӗшӗнчи ирхи пӗлтерӳ

Сентябрӗн 25-мӗш ыран тенӗ чух ҫӗрле пирӗн войскӑсем пӗтӗм фронтра противника хирӗҫ ҫапӑҫнӑ.

* * *

Фронтӑн Хӗвеланӑҫ енчи участоксенчен пӗринче ҫапӑҫакан пирӗн чаҫсем противникӑнне 11 танк, 5 бронемашина, 8 автомашина, 29 пулемет, 8 миномет тата 25 ещӗк мина тытса илнӗ. Нимӗҫ салтакӗсемпе офицерӗсене 600 ҫын пӗтерсе тӑкнӑ. Сывлӑшри ҫапӑҫусенче тӑшманӑнне икӗ самолет персе антарнӑ.

* * *

Хура тинӗс флотӗнчи самолетсен группи ротивникӑнне 22 оруди, пехота ларса пыракан 40 автомашинӑна тата 2 танкетка пӗтерсе тӑкнӑ. Старший лейтенант Денисов командир пулса ертсе пыракан истребительсен группи тӑшман аэродромӗ ҫине пырса тапӑнса 11 самолета вут тивретсе пӗтерсе тӑкнӑ. Хура тинӗс флотӗнчи авиацин тепӗр чаҫӗнчи летчиксем, сентябрӗн 22-мӗшӗнче противник аэродромӗсем ҫине ӑнӑҫлӑн пыра-пыра тапӑнса, нимӗҫсенне 15 самолет пӗтерсе тӑкнӑ.

* * *

Трифонов полковникӑн чаҫӗнчи летчиксем противникшӑн питех те пысӑк вырӑн йышӑнса тӑракан магистральсенчен пӗрин ҫинче кӗпере ҫапса аркатнӑ. Кӗперпе пӗрле тӑшманӑн вунна яхӑн танкӗсемпе автомашинисем шыва вӑркӑннӑ.

* * *

Ҫак кунсенче нимӗҫсем Житомир хулинчен фронталла мотоколонна куҫарса пынӑ. К. тата В. пунктсем хушшинче партизансен отрячӗ икӗ кӗпер ҫине тата шоссе ҫулӗ ҫине минӑсем пырса хунӑ. Минӑсем ҫине пырса тӑрӑнса фашистсен 8 автомашина тата салтакӗсемпе офицерӗсем 100 ҫын ытла пӗтнӗ. Тӑшман колонни ҫине партизансем татти-сыпписӗр персе тӑнӑ тата кӗперсемпе аркатса тӑкнӑ ҫул участокӗсене юсама чӑрмантарнӑ. Нимӗҫсен колоннине партизансем 12 сехет хушши чарса тӑнӑ.

МТС агрономӗ П. юлташ ертсе пыракан отряд сентябрӗн малтанхи ҫурӑуйӑхӗнче У. тата М. пункчӗсен зонинче кӗрешнӗ. Пӗчӗк группӑсемпе, тепӗр чухне тата пӗчченшерӗн ҫапӑҫса, партизансем икӗ эрне хушшинче фашистсен 60 ытла мародерне вӗлерсе пӗтернӗ. Партизансем нимӗҫсен хресченсенчен ҫаратнӑ пурлӑха тиенӗ 11 лавне туртса илнӗ, вӗсене хуҫисене тавӑрса пама вӑрманта пытарса усранӑ. Нимӗҫсем оккупациленӗ кунсенчен пуҫласах партизансем нимӗҫ гарнизонӗсем хушшинчи ҫыхӑну линийӗсене йӗркелесе ярас ӗҫе арката-арката пыраҫҫӗ.

Район Совечӗн депутачӗ А. юлташ ертсе пыракан отряд сентябрӗн малтанхи ҫурӑуйӑхӗнче 50 фашиста ытла вӗлернӗ. Отрядри боецсем нимӗҫсенне горючи тултарнӑ 14 цистерна, боеприпассем тиенӗ 17 грузовик тата 2 бронеавтомобиль пӗтерсе тӑкнӑ. Нимӗҫсенчен икӗ оруди, 6 пулемет, 12 автомат, патронсемпе ручной гранатӑсем нумай туртса илнӗ. Юлашки вӑхӑтра А. юлташӑн отрячӗ икӗ хута яхӑнах ӳснӗ.

* * *

Пирӗн пӗр часть, ытти документсемпе пӗрле, нимӗҫсен противотанковӑй дивизион командирӗн—Австри полковникӗн Генрих Клиппертӑн дневникне тытса илнӗ. Ҫав дневникран хӑшпӗр сыпӑкӗсене илсе кӑтартатпӑр:

«Февралӗн 25-мӗш. Австриецсем ҫинче пуҫпулса тӑрас тесе, майор Дейнгард хӑйне хӑй фюрер пек тыткалать. Австри халӑхӗн пурнӑҫ йӑлисене вӑл пурне те пылчӑкпа хутӑштарса ярать.

Мартӑн 8-мӗш. Анакер майора тӗл пултӑм. Анакер ҫапла калать: австриецсене батальон командирӗн должноҫне тата унран пысӑкрах должноҫсене уйӑрса лартасси ҫинчен сӑмах та пулма пултараймасть, тет. Ҫак вӑл юна пӑсать. Кашни австриец хӑйне Австрире тата ҫарта колонисенче пурӑнакан правасӑр ҫын пек туять.

Мартӑн 23-мӗш. Майор Мангер: нимӗҫсем пур австриецсене те пусмӑрлаҫҫӗ, тесе калать. Австрин офицерсен корпусне йӑлтах империнчи господасемпе улӑштарма Берлинран приказ панӑ.

Июлӗн 3-мӗш. Майор Дейнгард кӗҫӗн чинсем татат унтер-офицер умӗнчех Австри офицерӗсене усал сӑмахсемпе вӑрҫрӗ. Вӑл: «Ӗмӗрех ҫав сӳсленчӗксем, мӑка аслӑ австриецсем...», тесе кӑшкӑрчӗ. Пирӗн ҫине ҫавӑн пек пӑхаҫҫӗ пулсан, эпир, австриецсем, ниушлӗ йытӑсенчен аванах мар вара?

Августӑн 14-мӗш. Нимӗҫ офицерӗсем австриецсем ҫине негрсем ҫине пӑхнӑ пекех пӑхаҫҫӗ. Эпӗ ҫакна малалла текех чӑтса тӑма тата ҫакнашкал мӑшкӑллӑ пурнӑҫа тӳсме пултараймастӑп.

Августӑн 18-мӗш. Мана ним вырӑнне хумасӑр, кашни утӑмрах мӑшкӑллаҫҫӗ. Мана пачах та шанмаҫҫӗ».

* * *

Чех патриочӗсем Влашим хулинчи тар тӑвакан пысӑк завода тата Трэвенигри ҫар заводне взрыв туса аркатса тӑкнӑ. Аркатса тӑкнӑ ҫуртсене нимӗҫ войскисем хупӑрласа илнӗ. Взрыв тӑвас ӗҫе организациленӗ пулӗ тесе шанмасӑр, гестаповецсем чех рабочийӗсене темиҫе вуншар ҫынна арестленӗ.

* * *

Колхозсемпе совхозсем выльӑх-чӗрлӗх продукчӗсен производствине пур майсемпе те сарса пыраҫҫӗ. Сумы облаҫӗнчи Недригайловски районри «Новый свет» колхоз, план тӑрӑх 60 пуҫ вырӑнне, 76 сысна самӑртса государствӑна панӑ. Краснодар крайӗнчи Курганински районри «Красное поле» колхоз аш-какай поставкисен планне тултарнӑ, халӗ планран ирттерсе государствӑна пама 108 сысна ӳстерет. Щербиновски районри колхозсем планран ирттерсе 457 сысна самӑртаҫҫӗ. Чита облаҫӗнчи Дульдургински районри колхозсем 1942 ҫулти поставкӑсен шучӗпе 3.650 тонна аш-какай панӑ. Харьков облаҫӗнчи Свиноводтрест совхозӗсем государствӑна сысна какайӗ парассине уйӑхран уйӑхах ӳстерсе пыраҫҫӗ. Июнь уйӑхӗнче вӗсем 1.590 центнер, август уйӑхӗнче вара 3.684 центнер панӑ.

Нумайӗш колхозсем сӗт поставкисен планне тултарнӑ хыҫҫӑн, государствӑна нумайшар тонна сӗт сутаҫҫӗ. Мари АСС Республикинчи Юрински районра сӗт сутӑн илмелли ҫулталӑк планне 170 процент, Еласовски районра—208 процент, Волжски районра—215 процент тултарнӑ. Мускав, Новосибирск, Омск, Ростов тата Ярославль облаҫӗсенчи выльӑх-чӗрлӗх ӗрчетекен совхозсем государствӑна сӗт тата аш-какай памалли плансене ирттерсе тултарнӑ.

Нимӗҫ самолечӗсем Мускав ҫине вӗҫсе килме хӑтланни ӑнӑҫсӑр уҫӑлнӑ

Сентябрӗн 25-мӗш ыран тенӗ чух ҫӗрле нимӗҫ самолечӗсен пысӑк мар группи Мускав ҫине вӗҫсе килме хӑтланса пӑхнӑ. Зенитнӑй батарейӑсенчен персе тата ҫӗрлехи истребительсем тӑшман самолечӗсене сапаласа янӑ, вӗсене хула районне килме паман.

Совет, Англи тата Иран ҫарӗсен представителӗсем Тегеранра тӗлпулни

ТЕГЕРАН, сентябрӗн 24-мӗш. (ТАСС). Сентябрӗн 22-мӗшӗнче каҫхине офицерсен клубӗнче ҫар министрӗ Совет, Англи тата Иран ҫарӗсен командованийӗсем тӗл пулас ӗҫе организациленӗ. Тӗлпулу ӑшӑ та туслӑ обстановкӑра иртнӗ.

Хӗрлӗ Ҫар боецӗсем валли—ӑшӑ тумтирсем

ИЕПРЕҪ. Хӗрлӗ Ҫар валли ӑшӑ тумтирсем пухас ӗҫе вӑрманпромхозра лайӑх йӗркеленӗ, ятарласа комисси организациленӗ. Комисси председателӗ пуҫламӗш парторганизацин секретарӗ К. Васильев юлташ, приемщик—парти членӗ Аванская юлташ. Хӗрлӗ Ҫар валли ӑшӑ тумтирсем парасси ҫинчен комисси рабочисемпе служащисене ӑнлантарса панӑ. Ҫакӑн хыҫҫӑн рабочисемпе служащисем 18 мулаххай, пӗр мӑшӑр носки, пӗр мӑшӑр алшип, пӗр кӗрӗк пиншак, пӗр ваттӑллӑ брюки панӑ.

— Пирӗн Хӗрлӗ Ҫар Германин ирсӗр фашизмне хирӗҫ паттӑррӑн кӗрешет. Хӗл ҫывхарса килнӗ май боецсем валли ӑшӑ тумтирсем кирлӗ. Эпир ҫав тумтирсене пама пултаратпӑр. Ҫавна шута илсе, эпӗ хамӑрӑн паттӑр боецсем валли хура тиртен ҫӗленӗ кӗске кӗрӗк паратӑп, — тет С. Соловьев юлташ.

Вӑрманпромхозра ӗҫлекен кашни рабочи, служащи Хӗрлӗ Ҫар валли ӑшӑ япаласем пама пулнӑ.

ВКП(б райкомӗнче ӗҫлекенсем Хӗрлӗ Ҫар валли пӗр ҫӗлӗк, 2 мӑшӑр алшиш, джемпер тата ҫыхса тунӑ кӗпе 2, халӑх сучӗпе прокуратурӑра ӗҫлекенсем пӗр чӗрӗ тир, ваттӑллӑ фуфайка, 2 мӑшӑр алшиш, пӗр мӑшӑр носки, районри хаҫат редакцинче ӗҫлекенсем ваттӑллӑ фуфайка, икӗ ҫӗлӗк, икӗ мӑшӑр носки, икӗ мӑшӑр алшиш, икӗ сӑмса тутри тата икӗ алшалли панӑ.

Колхозниксемпе колхозницӑсем те Хӗрлӗ Ҫар боецӗсем валли ӑшӑ тумтирсем нумай параҫҫӗ. Чӑрӑшкассинчи «10 лет Октября» колхозра Хӗрлӗ Ҫара пулӑшас ыйтупа колхозниксен пухӑвне ирттернӗ. Ҫав пухура ялсовет исполкомӗн председателӗ Г. Васильев юлташ хӑй пӗр килограмм, Толстов учитель 0,5 килограмм ҫӑм пама пулнӑ, Маридианов колхозник пӗр чӗрӗ тир парать.

ДМ. МИХАЙЛОВ.

* * *

КОМСОМОЛЬСКОЕ. Районри ӗҫҫыннисем мухтавлӑ Хӗрлӗ Ҫара пулӑшма тӑрӑшаҫҫӗ. Халӗ вӗсем паттӑр боецсем валли ӑшӑ тумтирсем хатӗрлеҫҫӗ. Юлашки ик-виҫӗ кун хушшинче 56 кӗрӗк пиншак, 795 тир, 251 мӑшӑр ҫӑматӑ, 12 фуфайка, 318 килограмм ҫӑм, 15 мӑшӑр ӑшӑ кӗпе-йӗм, 714 мӑшӑр ҫӑм алшиш, 345 ҫӗлӗк, 410 алшалли, 102 мӑшӑр портянка тата ытти япаласем те пухӑннӑ. Боецсем валли ӑшӑ тумтир хатӗрлес ӗҫ уйрӑмӑнах «Красный Октябрь», Сталин, Буденный Шмидт ячӗсемпе тӑракан колхозсенче аван пырать.

Н. ВИНОГРАДОВ.

* * *

ПЕРВОМАЙСКОЕ. «Восход» колхоз членӗсем ҫӗршыв хӑватне тӗреклетессишӗн тӑрӑшса ӗҫлеҫҫӗ. 78 ҫулти ватӑ колхозник Михаил Волков та колхоз ӗҫӗнчен юлмасть. Ҫак кунсенче бригадир Ф. Павлов фронта тухса кайрӗ. Ун вырӑнне йӑмӑкӗ Е. Филиппова ӗҫлеме тытӑнчӗ. Е. Филиппова юлташ ертсе пыракан бригада малти ретре пырать. Колхозниксем государство умӗнчи парӑмсене вӑхӑтра парса татассишӗн кӗрешеҫҫӗ. Лукин, Айкин, Шайманов тата ытти колхозниксем налог укҫипе страховкӑна срокчченех тӳлесе татнӑ. Юлашки кунсенче «Восход» колхоз государствӑна 243 центнер тырӑ пачӗ.

Колхозниксем оборона фондне хӑйсен ӗҫкунӗсене парса пулӑшаҫҫӗ. «Восход» колхоз председателӗ Шайманов юлташ оборона фончӗ валли 10 ӗҫкунӗн тупӑшне пачӗ. Е. Долгов, О. Волков тата ытти колхозниксем те 5-шер ӗҫкунӗн тупӑшне пачӗҫ. Ҫапла пурӗ «Восход» колхоз членӗсем 300 ӗҫкунӗн тупӑшне оборона фондне пачӗҫ. Халӗ колхозниксем Хӗрлӗ Ҫар боецӗсене валли ӑшӑ тумтирсем хатӗрлесе параҫҫӗ. Шайманов юлташ Хӗрлӗ Ҫар боецӗсем валли пӗр кӗрӗклӗх тир, Волков, Груздев, Долгов юлташсем пӗрер мӑшӑр ҫӑматӑ пачӗҫ. Колхозниксем пӗр кун хушшинче 13 мӑшӑр ҫӑматӑ, 30 тир, 25 мӑшӑр алшиш, 10 мӑшӑр ҫӑм носки, 6 мӑшӑр тӑла пухрӗҫ.

В. ДАВЫДОВ.

Лондонра союзниксем хушшинчи конференци уҫӑлнӑ

ЛОНДОН, сентябрӗн 24-мӗш. (ТАСС). Рейтер агентстви пӗлтернӗ тӑрӑх, Лондонра союзниксем хушшинче конференци уҫӑлнӑ, ҫав конференцире Англи, Канада, Австрали, Ҫӗнӗ Зеланди, Кӑнтӑр Африка Союзӗн, ССР Союзӗн, Бельги, Чехословаки, Ирӗклӗ Франци, Греци, Югослави, Польша, Норвеги тата Люксембург представителӗсем пур. Конференцине Англи представителӗсем пулса ҫак министрсем хутшӑннӑ: Иден, Гринвуд, Крэнборн, Эмери, Мойн; ССР Союзӗн представителӗсем пулса — Майский тата Богомолов хутшӑннӑ.

ССР Союзӗн Англири посолӗ Майский юлташ конференцире сӑмах тухса каланӑ.

Рузвельт пресс-конференцире тунӑ заявлени

ВАШИНГТОН, сентябрӗн 24-мӗш. (ТАСС). Шурӑ Ҫуртра пулса иртнӗ пресс-конференцире Рузвельт ҫапла пӗлтернӗ: Америка правительствин груз турттаракан «Пинк Стар» пароходне, сентябрӗн 19-мӗшӗнче подводнӑй лодкӑпа путарнӑскерне, пӗр орудипе хӗҫпӑшаллантарнӑ пулнӑ. Рузвельт, ҫав пароход ҫинчи командӑн кунҫулӗ мӗнле пулса тӑни паллӑ мар, тенӗ. Малалла президент ҫакӑн ҫинчен пӗлтернӗ: «Пинк Стар» пароход, сентябрӗн 19-мӗшӗнче Гринвич вӑхӑчӗпе 23 сехет те 25 минутӑра ун ҫине подводнӑй лодка ҫитсе тапӑннӑ самантра, Канада карапӗсем сыхласа пыракан суднӑсен караванӗнче Исландинелле каякан ҫулпа Гренландин кӑнтӑр вӗҫӗнчен 275 миля ҫурҫӗр-хӗвелтухӑҫ еннерехре пынӑ пулнӑ.

Америкӑри Пӗрлешӳллӗ Штатсем суту-илӳ суднисене хӗҫпӑшаллантарма шутлаҫҫӗ-и тесе ыйтнине хирӗҫ Рузвельт ҫапла ответленӗ: унӑн шухӑшӗпе, Америкӑри Пӗрлешӳллӗ Штатсем Америкӑн суту-илӳ суднисене хӗҫпӑшаллантарас енӗпе, ҫавӑн пекех США-па пӗр шухӑшлӑ ытти ҫӗршывсен суту-илӳ суднисене хӗҫпӑшаллантарас енӗпе те паллӑ утӑмсем тӑваҫҫӗ, тенӗ. Рузвельт корреспондентсене, Америкӑри Пӗрлешӳллӗ Штатсем суту-илӳ суднисене 1917 ҫулта хӗҫпӑшаллантарни ҫинчен, Америка историйӗн пуҫламӗшӗнче Америкӑн суту-илӳ суднисем французсен, англичансен катерӗсене хирӗҫ тата Африка ҫыранӗнчи варзарла государствӑсен пирачӗсене хирӗҫ кӗрешнӗ ҫӗрте орудисемпе ӑнӑҫлӑ усӑ курни ҫинчен аса илтернӗ.

Рузвельт малалла, суту-илӳ суднисене хӗҫпӑшаллантарни нейтралитет ҫинчен калакан закона улӑштарма ыйтать тесе кӑтартса панӑ. Ҫитес эрнеччен ҫак ыйтупа тен нимӗнле решени те пулмӗ, тенӗ президент.

Рузвельт ҫакӑн ҫинчен аса илтернӗ: 1917 ҫулти февраль уйӑхӗнче, конгресс суту-илӳ суднисене хӗҫпӑшаллантарасси ҫинчен сӳтсе явнӑ вӑхӑтра, тинӗсҫар министрӗ Даниельс суту-илӳ суднисем валли орудисем тума заказсем парса вырнаҫтарса та тухнӑ,—тенӗ.

Президент Вильсон апрель уйӑхӗнче, конгресран килӗшӳ илмесӗрех, Америкӑри Пӗрлешӳллӗ Штатсем хӑйсен суту-илӳ суднисене хӗҫпӑшаллантарма шутлаҫҫӗ, тесе пӗлтернӗ тӗле ҫав орудисем вӗсем хатӗр те пулнӑ. Корреспондентсем—правительство хальхи вӑхӑтра сути-илӳ суднисем валли орудисем тума заказсем парса вырнаҫтарса тухнӑ-и?—тесе ыйтнине хирӗҫ Рузвельт, Америкӑри Пӗрлешӳллӗ Штатсем пур тӗрлӗ орудисем те тӑваҫҫӗ, тесе ответленӗ.

Тахҫанхи ыйтусем ҫине ответлесе, президент, Америкӑри Пӗрлешӳллӗ Штатсем аренда йӗркипе е кивҫен хӗҫпӑшал памалли закон тӑрӑх ытти ҫӗршывсен суту-илӳ суднисем валли те орудисем парса тӑма пултарать, тенӗ. Президент хӑй ҫак ыйтупа ҫитес эрнерех конгреса послани ярасси ҫинчен пӗлместӗп, тесе пӗлтернӗ.

Америка политикин пӗтӗмӗшлӗ ыйтӑвӗсем пирки сӑмах хускатса, Рузвельт ҫапла каланӑ: тӗнче мӗнпур историнчи хӑрушла явленийӗ умӗнче, преступниксен пысӑк мар ушкӑнӗ мӗнпур тӗнчене ҫавӑрса илме хӑтланни умӗнче тӑрать, тенӗ. Америкӑри Пӗрлешӳллӗ Штатсем ҫав хӑрушлӑха сирсе яма ҫине тӑраҫҫӗ тата США-па пӗр шутлӑ ҫӗршывсене те пулӑшма шутлаҫҫӗ,—тенӗ малалла Рузвельт.

Нокс выступленийӗ

НЬЮ-ЙОРК, сентябрӗн 24-мӗш. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентстви пӗлтернӗ тӑрӑх, США тинӗс-ҫар министрӗ Нокс Квенси хулинче (Массачузетс штачӗ) «Массачузетс» линкора шыв ҫине антарнӑ чухне сӑмах тухса каланӑ. Нокс хӑйӗн сӑмахӗнче ҫакӑн ҫинчен пӗлтернӗ: вӑрҫӑ 2 пин миле ҫити тӑсӑлакан фронтра пулса пырать, унта миллионшар ҫынсем тӑрса хаяррӑн ҫапӑҫаҫҫӗ. Ҫав кӗрешӳ вӑл унта питех те нумай ҫынсем хутшӑннипе паллӑ пулса тӑрать, вӑл халиччен историре пулнӑ нимӗнле вӑрҫӑ пек те мар пысӑк ҫухатусем кӳрет. Пӗтӗм тӗнчене ҫавӑрса алла илме пӑхакан ҫӗнӗ хапсӑнчӑка хирӗҫ кӗрешсе вилекен ҫӗршер пин ҫынсем хӑйсен кӗрешӗвӗпе пирӗн хамӑрӑн ҫӗр ҫинче тӑшманпа тӗлпулас хӑрушлӑха чакарма пултарассине ӑнланса илмесен, эпир тӗрӗс шухӑшлакан ҫынсем пулма пӑрахнӑ пулӑттӑмӑр, — тенӗ Нокс. — Ҫавӑнпа та ӗнтӗ инҫетри Российӑра пыракан кӗрешӳ пирӗн хӑрушсӑрлӑхпа пирӗн малашлӑх патне те тӳрремӗнех пырса тивет. Фактсем ҫине тӳрех тӑрса пӑхма вӑхӑт ҫитрӗ, нейтралитет ҫинчен калакан закон пек законсемпе выляс вӑхӑт иртсе кайрӗ, вӑл закон Гитлера хирӗҫ кӗрешекен ҫӗршывсене хамӑр енчен пулӑшу парас ӗҫрен пӑрӑнса каять. Пирӗн вӑхӑта сая ямасӑр вӑл закона улӑштармалла».

США хӗҫпӑшал тӑвас ӗҫ валли хывнӑ расходсем

НЬЮ-ЙОРК, сентябрӗн 24-мӗш. (ТАСС). Гайд-паркра Рузвельтпа пӗрле пулнӑ корреспондентсем пӗлтернӗ тӑрӑх, вооруженине кивҫен е арендӑпа парас программӑна пурнӑҫа кӗртме 5.985 миллион доллар ҫӗнӗрен укҫа-тенкӗ уйӑрса парассине конгресс питӗ хӑвӑрт ҫирӗплетме кирлине палӑртма президент сентябрӗн 22-мӗшӗнче Шурӑ Ҫуртра канашлу туса ирттернӗ. Канашлура Гопкинс, вице-президент Уоллес, Сенатӑн ютҫӗршыв ӗҫӗсем тӗлӗшпе ӗҫлекен комиссин председателӗ Конналли тата конгресӑн ытти лидерӗсем те пулнӑ.

Юнайтед пресс агентстви пӗлтернӗ тӑрӑх, ҫар промышленноҫне ертсе пырас тӗлӗшпе ӗҫлекен комитетӑн статистикӑллӑ даннӑйӗсем ҫакна кӑтартса параҫҫӗ: вооруженине кивҫен е арендӑпа парас программӑна пурнӑҫа кӗртме Рузвельт 5.985 миллион доллар ҫӗнӗрен укҫа-тенкӗ пама ыйтнине конгресс йышӑнас пулсан, США вооруженин программине пурнӑҫа кӗртме паракан пӗтӗм расходсен сумми 66 миллиард та 195 миллион доллар пулса тӑрать.

Конгресс иртнӗ ҫулхи июньре заем расхочӗсене 56 миллиард та 536 миллион долларлӑх ҫирӗплетнӗ, ҫав шутран ҫар валли — 24 миллиард та 607 миллион доллар, тинӗс-ҫар флочӗ валли — 16 миллиард та 978 миллион доллар, вооруженине кивҫен е арендӑпа парас программӑна пурнӑҫа кӗртме — 7 миллиард доллар, вӑрҫӑн ытти ӗҫӗсем валли—7.951 миллион доллар ҫирӗплетнӗ. Илнӗ сведенисем тӑрӑх, вооруженине кивҫен е арендӑпа парасси ҫинчен калакан закона йышӑничченех Англия США-па 3.644 миллион доллар суммӑллӑх договорсем тунӑ пулнӑ. (ТАСС).

Де Голль генералӑн ҫар вӑйӗсем

ЛОНДОН, сентябрӗн 24-мӗш. (ТАСС). Рейтер агентстви ҫапла пӗлтерет: де Голль ҫарӗ ӳссех пырать, унта 100 пине ҫити хӗҫпӑшаллантарнӑ тата тумлантарнӑ салтак шутланса тӑрать. Кунсӑр пуҫне, унӑн составӗнче вӗренсе ҫитнӗ тата вӗренекен летчиксем пин ҫын. Франци карапӗсем Атлантика океанӗнче суту-илӳ парохочӗсене сыхлас тӗлӗшпе операцисенче пулаҫҫӗ. Ирӗклӗ Францин вӑйӗсем таттисыпписӗрех хутшӑнса пыраҫҫӗ. Кашни кунах кам та пулин мӗнле те пулсан майпа Англи ҫыранӗсем патне пырса ҫитет. Ҫырусем Франци халӑхӗн 95 процентӗ тӑшмана ҫӗнме Англине пулӑшас вӑхӑта кӗтни ҫинчен каласа параҫҫӗ.

НЬЮ-ЙОРК, сентябрӗн 24-мӗш. (ТАСС) «Нью-Йорк телеграмм» хаҫат пӗлтернӗ тӑрӑх, США-ра де Голль майлӑ тӑракан ҫынсем США-ра пурӑнакан французсем хушшинче де Голль енне куҫас движени вӑйлӑланса пырать. Францин Нью-Йоркри консулӗн помощникӗ Шарлеруа отставкӑна тухса хӑй де Голль енне куҫни ҫинчен пӗлтернӗ. Францин Чикагори вице-консулӗ Шарл та отставкӑна тухнӑ. Гавас-ОФИ агентствин Вашингтонри корреспонденчӗ отставкӑна тухнӑ, вӑл де Голль майлисен пропагандӑллӑ ӗҫӗсене хутшӑнма Лондона кайма хатӗрленет.

Антонеску лагерӗнчи хирӗҫӳсем

ЛОНДОН, сентябрӗн 24-мӗш. (ТАСС). «Дейли телеграф энд Морнинг пост» хаҫат пӗлтернӗ тӑрӑх, Антонеску Румынин 12 генералне персе вӗлерме приказ панӑ. Ку приказа ҫав генералсем янӑ делегаци Антонеску патне пырса государство пуҫлӑхӗ пулса тӑракан Антонескуран Совет Союзӗпе сепаратлӑ мир тума ыйтнӑ хыҫҫӑн кӑларнӑ. Вӗсем «Румыни салтакӗсем ҫапӑҫма килӗшмеҫҫӗ, мӗншӗн тесен Германишӗн юн юхтарасшӑн мар» тесе Антонескуна уҫҫӑнах каланӑ.

Хаҫат ҫапла кӑтартса парать: Германия Антонескуна малалла та вӑрҫтарасшӑн хыттӑн хӗсӗрлет. Нимӗҫсем, шантаж тунипе усӑ курса, железнӑй гвардин ӗҫӗсене ҫӗнӗрен сарса янӑ. Железногвардеецсен лидерне Хориа Симӑна асаплантарса вӗлерме Румыни правительстви приговор кӑларнӑ пулсан та, ӑна малтан Италин дипломатиллӗ миссинче, кайран Германи миссинче пытарса усранӑ, юлашкинчен Германине вӑрттӑн ӑсатнӑ. Хориа Сима Германире пурӑнмасть текен сӑмахсем ҫӳренине пӑхмасӑрах, Хориа Сима Германире пурӑннӑ пирки, Антонеску Румыни ҫарне нимӗҫсем валли тупӑ какай пама ӳкӗтлесе ҫитермесен, нимӗҫсем Антонескуна хӑратма Хориа Симӑпа усӑ курасси пирки пӗрре те иккӗленмелли ҫук. Румыни ҫарӗ,—тет хаҫат,—юн юхтарать. Германин аманнӑ салтакӗсене фронтран транспорт самолечӗсемпе турттараҫҫӗ те Австрин хӑрушӑ мар зонисенче вырнаҫтараҫҫӗ. Румыни салтакӗсене вара хресченсен ахаль урапиcемпе турттараҫҫӗ.

Иранӑн ҫӗнӗ правительствин программи

ТЕГЕРАН, сентябрӗн 24-мӗш. (ТАСС). Иранри Парс агентстви пӗлтернӗ тӑрӑх, Иран правительстви Германири, Италири тата Румынири хӑйӗн дипломатиллӗ представителӗсене каялла чӗнсе илет.

Иранри пичет,—тенӗ малалла агентство,—сентябрӗн 21-мӗшӗнче меджлиса тӑратнӑ ҫӗнӗ правительствӑн задачисем пирки сӑмах хускатса, правительство программине ҫакӑн пек ӗҫсем кӗртни ҫинчен кӑтартса парать: правительство, ҫӗршыв интересӗсене шута илсе, Иранпа пӗр пек интерессем тытса пыракан ҫӗршывсен правительствисемпе таччӑн ҫыхӑнса ӗҫлеме, суд енӗпе реформӑсем тума, ҫарпа полицине ҫӗнӗлле йӗркепе урӑхлатса организацилеме, финанс ӗҫне ҫӗнӗлле йӗркепе урӑхлатса организацилеме тата ку енӗпе реформӑсем тума, ялхуҫалӑхне аталантарас ӗҫ ҫине уйрӑмах тимлӗн ҫаврӑнса пӑхма, нациллӗ промышленноҫа аталантарса пыма, государствӑна укҫа-тенкӗ ҫитнӗ таран ҫулйӗрсене тата чугунҫулсене туса ҫитерме, администраци аппаратне ҫӗнӗлле йӗркепе урӑхлатса организацилеме, халӑха ҫутта кӑларас ӗҫе тата халӑх сывлӑхне сыхлас ӗҫе аталантарса пыма хӑй ҫине обязательство илнӗ.

Англипе Германи хушшинчи вӑрҫӑ

ЛОНДОН, сентябрӗн 24-мӗш. (ТАСС). Официальнӑй йӗркепе пӗлтернӗ тӑрӑх, сентябрӗн 24-мӗш ыран тенӗ чух ҫӗрле тӑшманӑн темиҫе самолечӗ Кӑнтӑр-Хӗвелтухӑҫ Англире тата Кӑнтӑр Уэльсра бомбӑсем пӑрахнӑ. Сиенсемпе жертвӑсем пысӑк мар.

Ливире, Тобрук районӗнче, Англи патрулӗсем тӑтӑклӑн ҫапӑҫнине пула, Англи войскисем противника каялла чакарса укрепленисен тулашӗнчи района сарсах пыраҫҫӗ.

НЬЮ-ЙОРК, сентябрӗн 24-мӗш. (ТАСС). Америка пичечӗ пӗлтернӗ тӑрӑх, сентябрӗн 20-мӗшӗнче Англи авиацийӗ Руан ҫине пырса тапӑннӑ вӑхӑтра Германин ҫар заказӗсене пурнӑҫа кӗртекен завода сиенленӗ.

Ҫак вӑхӑтрах ҫапла пӗлтереҫҫӗ: Ирланди ҫыранӗнчен 300 миляра подводнӑй лодка Англин 10 пин тонна водоизмещениллӗ «Бивердэйл» ятлӑ суднине путарнӑ. Судно экипажне ҫӑлса хӑварнӑ. Атлантика океанӗнче Норвегин 4500 тонна водоизмещениллӗ «Сегундо» ятлӑ суднине путарнӑ.

Аргентинӑра вӑрҫӑллӑ пӑлхав пулас хӑрушлӑха пӗтерсе лартнӑ

ЛОНДОН, сентябрӗн 24-мӗш. (ТАСС). Рейтер агентстви пӗлтернӗ тӑрӑх, Аргентина ҫӗршывӗн хӑшпӗр пысӑк хулисенче тума хатӗрленнӗ вӑрҫӑллӑ пӑлхав хӑрушлӑхне Аргентина правительстви пӗтӗмӗшпех тӑрӑ шыв ҫине кӑларса пӗтерсе лартнӑ. Тума палӑртнӑ пӑлхавӑн центрӗ—Парана хулинчи гарнизон пулнӑ. Пӑлхава нацистла элементсем тума хатӗрленнӗ пулнӑ.

НЬЮ-ЙОРК, сентябрӗн 24-мӗш. (ТАСС). Пичетре пӗлтернӗ тӑрӑх, Аргентина ҫӗршывӗнче пӑлхав тума хатӗрленнӗ ҫӗре хутшӑннӑшӑн айӑпласа, Аргентина ҫарӗн ҫамрӑк офицерӗсене чылай арестленӗ. Хӑшпӗр хуласенче правительство войскисем аэродромсене, Кордобори ҫар авиацийӗн заводне йышӑннӑ. Аргентина президенчӗн ӗҫӗсене туса пыраканни—Кастильо ҫапла пӗлтернӗ: ҫӗршывра политика тӗлӗшӗнчен йывӑр положени пулса тӑнӑ пирки тата хумханусем пулнӑ пирки «ҫӗршывра лӑпкӑлӑх тата йӗркелӗх тытса тӑрас тесе ҫар енӗпе хӑшпӗр мероприятисем йышӑннӑ».

Германие хирӗҫле саботаж ӳсни

НЬЮ-ЙОРК, сентябрӗн 24-мӗш. (ТАСС). Оверсис ньюс агентствин Лондонри корреспонденчӗ пӗлтернӗ тӑрӑх, Чехи ҫыннисем хушшинче Чехири темиҫе пысӑк ҫар завочӗсенче, ҫавӑн пекех Шкодӑн Пильзенри предприятийӗсенче те пысӑк пушарсем тухни ҫинчен пӗлтереҫҫӗ. Хӑшпӗр цехсенче ӗҫ темиҫе куна чарӑнса ларнӑ. Пушарсем пулнине кура «Целлие и Белло» ҫар завочӗсем те сиенленнӗ. Кралупири нефтеперегоннӑй заводра ҫавтери хаклӑ оборудованине пӗтерсе тӑкнӑ. Пӗлсе тӑракан ҫынсем каланӑ тӑрӑх, айӑплисене гестапо шыраса тупайман.

ЛОНДОН, сентябрӗн 24-мӗш. (ТАСС). Рейтер агентствин дипломатиллӗ обозревателӗ ҫапла пӗлтерет: Чехословакин Лондонри ҫыннисенчен илнӗ сведенисем тӑрӑх, Влашимри пысӑк ҫар заводне взрыв туса ҫӗмӗрнӗ. Завод артиллери снарячӗсем туса кӑларса тӑнӑ. Илнӗ сведенисем тӑрӑх, ҫак завода ӗҫлеме Германирен илсе килнӗ нимӗҫсенчен сахалтан та 90 ҫын аманнӑ. Взрыв тунӑ хыҫҫӑнах Германин ҫар чаҫӗсем заводӑн ванчӑкӗсене хӑвартах хупӑрласа илнӗ. Кунта паллӑ пулнӑ тӑрӑх, нимӗҫсем йӗрлеме тытӑнни халиччен нимӗнле результат та паман.

Ҫак взрывпа пӗр вӑхӑтрах Тжебеницре электростанцинче тепӗр взрыв пулнӑ. Станци ҫурчӗн пысӑк пайӗ ҫӗмӗрелнӗ.

ДЕЙСТВУЮЩИ АРМИ. УКЕРЧӖК ҪИНЧЕ: Ҫул ҫинче. Противник самолетне!

В. ТАРАСЕВИЧ фотоӳкерчӗкӗ (ТАСС фотохроники).

Нимӗҫ авиацийӗн ҫухатӑвӗсем

ХӖВЕЛАНӐҪ ЕНӖ, сентябрӗн 24-ш. (ТАСС). В. хулин районӗнче пирӗн истребительсем нимӗҫсен «Ю-88» самолетне атакӑланӑ та, ӑна ирӗксӗрех хамӑрӑн территори ҫине антарнӑ. Вырӑнти хресченсем тӑшман разведчикӗн пӗтӗм экипажне тыткӑна илнӗ, экипаж тӑватӑ ҫынран тӑнӑ: командирӗ — лейтенант Фридрих Аугустин, пилочӗ — старший ефрейтор Рудольф Траутвайн, икӗ стрелокӗ — унтер-офицерсем Вильгельм Ених тата Вилли Киндер. Ҫак летчиксем инҫете вӗҫекен разведчиксен 14-мӗш группинчи тӑваттӑмӗш отрядӑн составӗнче пулнӑ. Тыткӑна лекнӗ летчиксем Германин сывлӑш-ҫар флочӗ Совет Союзне хирӗҫ пыракан вӑрҫӑра калама ҫук пысӑк ҫухатусем тӳсни ҫинчен каласа панӑ. Боевой вӗҫӳсенче ҫынсене тата материаллӑ пайсене ҫухатни уйрӑмах пысӑк. «Пирӗн авиацин ҫухатӑвӗсем пирӗн командовани мӗн кӗтсе тӑнинчен пуринчен те иртсе кайрӗҫ», — тенӗ лейтенант Фридрих Аугустин.

— Германи авиацийӗ квалификациллӗ летчиксен кадрӗсем ҫитменнине кунран-кунах нумайран та нумайрах туйса пырать, — тенӗ старший ефрейтор Р. Траутвайн.—Эпир хамӑрӑн чи лайӑх летчиксене вырӑс ҫӗрӗ ҫинче ҫухатрӑмӑр. Халӗ ӗнтӗ пӳр самолетсем ҫинче те тенӗ пекех 18—20 ҫулхи ҫамрӑк летчиксем, кӑҫалхи июльпе август уйӑхӗнче авиаци шкулӗсенчен вӗренсе тухнӑскерсем вӗҫеҫҫӗ.

Тӑшман тылӗ тӑрӑх 300 километр кайнӑ

ҪУРҪӖР-ХӖВЕЛАНӐҪ ЕНӖ, сентябрӗн 24-мӗш. (ТАСС). Старший лейтенантӑн Калашниковӑн отрячӗ фашистсен тарӑн тылӗнчен таврӑннӑ. Хӑюллӑ совет воинӗсем тӑшман тылӗнче 300 километра яхӑн иртнӗ. Отряд ҫӗртен ытла ҫар объекчӗсене, япаласен тата продовольствин темиҫе складне, тӑватӑ кӗпере ҫӗмӗрсе тӑкнӑ.

Отряд боевой задачӑна ӑнӑҫлӑн пурнӑҫланӑ, хӑйӗн пӗр ҫыннине те ҫухатман.

Пахча-ҫимӗҫсемпе фруктсем пысӑк тухӑҫлӑ пулнӑ

САРАТОВ, сентябрӗн 24-мӗш. (ТАСС). Саратов облаҫӗнчи колхозниксем пысӑк тухӑҫлӑ пахча-ҫимӗҫсемпе фруктсене пухса кӗреҫҫӗ. Вязовски, Ворошиловски, Татищевски, Воскресенски тата ытти районсенче те кашни гектартан 15—17 тонна купӑста, 25—30 тонна хӑяр, 20 тоннӑна ҫити помидор илеҫҫӗ. Турковски районри Ленин ячӗпе тӑракан колхозра кашни гектар пуҫӗнчен 40 тонна купӑста, 30 тонна ытла ҫӗрулми тата 35 тонна помидор пухса илнӗ те ӗнтӗ.

Ворошиловски районри «Новый путь» колхоз ку таврара халиччен пулман тухӑҫлӑ йывӑҫулми — вӑтам шутпа гектартан 32 тонна пухса илнӗ.

Ҫывӑх ялсенчен колхозниксем хула базарне тӗрлӗрен продуктсем нумай турттарса килеҫҫӗ. Хула центрӗнче тата рабочисен поселокӗсенче колхозсем 30 ытла ларекпа лоток уҫнӑ. Центрти колхоз базарӗн суту-илӳ ларекӗсенче арбузсем, дынясем, помидорсем, хӑярсем, ҫӗрулми, йывӑҫулмисем туллиех. Юлашки икӗ вунӑкунлӑхра продуктсем турттарса килесси икӗ хут ӳснӗ. Хаксем чылай йӳнелнӗ. Иртнӗ ҫулхи сентябрьпе танлаштарсан, пӗр килограмм какай хакӗ 3 тенкӗ, ҫупа ҫӑмарта хакӗ 20 процента ҫитиччен йӳнелнӗ. Ҫӗрулми, помидорсем, хӑярсем, купӑста икӗ хут йӳнелнӗ.

Ворошиловски, Ершовски, Турковски тата ытти районсенчи нумай колхозсем поставкӑсен планне срокчен тултарса, пахча-ҫимӗҫсемпе фруктсене типӗтсе хурассине тата пахча-ҫимӗҫсене тӑварлассине ӑнӑҫлӑн организациленӗ.

Государствӑна сӳс тата вӑрлӑх параҫҫӗ

ЙЕПРЕҪ. Районри колхозсем ҫултан ҫул пысӑк тухӑҫлӑ йӗтӗнпе кантӑр сӳсӗ туса илеҫҫӗ. Государствӑна вӑхӑтра паха сӳс-кантӑр параҫҫӗ. 1940 ҫулта планран ирттерсе йӗтӗнпе кантӑр сӳсӗ тата вӑрлӑхӗсене панӑшӑн районри колхозсем государствӑран 13.389 тенкӗ преми-надбавка илнӗ.

Кӑҫал та районри колхозсем государствӑна йӗтӗнпе кантӑр сӳсӗ тата вӑрлӑхне вӑхӑтра пама тӑрӑшаҫҫӗ. Сентябрӗн 15-мӗшне районӗпе кантӑр сӳсӗ — 3,77 центнер, вӑрлӑхне — 5,85 центнер, йӗтӗн вӑрлӑхӗ 12,44 центнер государствӑна панӑ.

Малта пыракан колхозсем государствӑна сӳс-кантӑр парас обязательствӑсене срокчен тултараҫҫӗ. «Путиловка» колхоз государствӑна йӗтӗнпе кантӑр вӑрлӑхӗ парса татрӗ. Планран ирттерсе панӑ икӗ центнершӗн государствӑран 2324 тенкӗ преми-надбавка илнӗ. Кантӑр сӳсӗ парас плана та 30 процент ытла тултарнӑ.

«Молния» колхоз та государствӑна кантӑр сӳсӗ памалли плана 128 процент тултарчӗ. Ҫавӑн пекех «Осоавиахим» колхоз йӗтӗн вӑрлӑхӗ парас плана 99,5 процент, «Эконом» колхоз—60,7 процент, «Тымар» колхоз — 68,6 процент, «Трактор на Хоме» колхоз — 79,8 процент, «Костер» колхоз — 86,5 процент тултарнӑ.

Д. МИХАЙЛОВ.

Ыраш парса татнӑ

КРАСНОАРМЕЙСКОЕ. «Красная звезда» колхоз тырӑ вырса пӗтерни пӗр эрне ытла иртрӗ. Унтанпа кӗлтесене те йӑлтах капана хывса лартрӗ. Халӗ хӗрсех авӑн ҫапаҫҫӗ. Молотилкӑпа ӗҫлекен звено куллен 300 пӑт тырӑ ҫапса хатӗрлет. Иккӗмӗш звено лашапа сӗлӗ аштарать, виҫҫӗмӗш звено авӑна тӑпачӑпа ҫапать. Паян-ырансенче пӑрҫа йышши пур культурӑсене те ҫапса пӗтереҫҫӗ. Колхоз государствӑна ыраш парса татнӑ хыҫҫӑнах натуроплата тырри леҫсе пама тытӑннӑ.

И. АРХИПОВ.

Укҫа-тенкӗ пухас плана срокчен тултарассишӗн

Чӑваш республикинчи ӗҫҫыннисем, Совет Союзӗнчи нумай миллионлӑ халӑхпа пӗр шухӑшлӑ пулса, юнлӑ фашизма хирӗҫ ҫапӑҫакан геройла Хӗрлӗ Ҫарпа мухтавлӑ Хӗрлӗ Флота вӑйлӑн пулӑшса тӑрассишӗн хавхаланаҫҫӗ. Вӗсем предприятисенче, колхозсенче тата учрежденисенче тӳрӗ кӑмӑлпа ӗҫлесе тата государство умӗнчи обязательствӑсене срокчен парса татса, фашизма ҫӗмӗрсе тӑкмалли вӑхӑта кӗскетме пулӑшаҫҫӗ.

Вӑрҫӑ укҫа-тенкӗпе материаллӑ средствӑсем нумай ыйтать. Ҫакна пирӗн колхозниксемпе единоличниксем лайӑх ӑнланса илнӗ, ҫавӑнпа та вӗсем государствӑна памалли укҫа-тенкӗсене вӑхӑтра парса татаҫҫӗ.

Вӑрҫӑ вӑхӑтӗнчи условисенче государство тата вырӑнти бюджет ҫине ответлӑ та пысӑк задача хунӑ: оборона мероприятийӗсем валли каймалли укҫа - тенкӗ, социаллӑ - культурӑллӑ тата ытти ҫӗре каймалли укҫана вӑхӑтра пухса, пӗтӗмӗшпех парса татмалла.

Чӑваш республикинчи рабочисемпе служащисем, колхозниксем, единоличниксем, фашистла вӑрӑ-хурахсем пирӗн ҫӗр ҫине ултавлӑн тапӑнса кӗнине ответлесе, заем укҫине, налогсемпе ытти парӑмсене срокченех парса татма тытӑнчӗҫ. Кашни пуса, кашни тенкӗне государствӑна срокчен пани ҫӗнӗ самолетсем, танксем, пулеметсем тата ытти хӗҫпӑшалсем ытларах туса кӑларма, фашизма хӑвӑртрах аркатса тӑкма пулӑшнине вӗсем лайӑх пӗлсе тӑраҫҫӗ.

Вӑрмар районӗнчи «Арабось» колхозри колхозниксем 17780 тенкӗлӗх заем ҫырӑнса, укҫине пӗтӗмпех парса татнӑ. Ҫав колхозри колхозниксем пурте ялхуҫалӑх налогне тата страховка укҫине те срокченех тӳлесе татнӑ. Ҫапла вара колхоз председателӗ Малахиев юлташ укҫа-тенкӗ пухас ӗҫе лайӑх организацилесе, государствӑна 27.834 тенкӗ укҫа пухса панӑ.

Елчӗк районӗнчи «Марс» колхоз членӗсем, колхоз председателӗ А. Каяхов юлташпа налог агенчӗ Ш. Бикмеев юлташ тӑрӑшнипе, ялхуҫалӑх налогне, страховка тата заем укҫине те август уйӑхӗнчех тӳлесе татнӑ. Елчӗк районӗнчи Сталин ячӗпе тӑракан, «КИМ» тата ытти колхозсем те государствӑна памалли укҫа-тенкӗсене пӗтӗмӗшпех парса татнӑ.

Сӗнтӗрвӑрри районӗнчи Паникасси ялсовечӗ тӑрӑх укҫа-тенкӗ пухмалли виҫҫӗмӗш квартал планне сентябрӗн 20-мӗшне 100 процент ытла тултарнӑ. Молотов ячӗпе тӑракан колхоз членӗсем ялхуҫалӑх налогӗпе страховка укҫине тата 10000 тенкӗ заем ҫырӑнса илнӗ укҫана срокченех тӳлесе татнӑ. Ҫавнашкалах Калинински районри «Новый путь» колхоз членӗсем те государство умӗнчи мӗнпур укҫа-тенкӗ парӑмӗсене пӗтӗмӗшпех тӳлесе татнӑ. Колхозниксем Архип Григорьевпа Николай Михайлов ялсоветне кулленех пулӑшса тӑраҫҫӗ. Государство умӗнчи парӑмсене срокчен парса татас ӗҫе хӑйсем пуҫарса пынӑ, ыттисене пример кӑтартнӑ. Укҫа-тенкӗ парӑмӗсене татас тӗлӗшпе единоличниксем те колхозниксенчен юлмаҫҫӗ. Вӑрмар районӗнчи Еҫпепе ялсоветне кӗрекен Ефрем Игнатьев единоличник, хӑй ватӑ пулсан та, ялхуҫалӑх налогне 312 тенкӗ, страховка укҫине 84 тенкӗ тахҫанах тӳлесе татнӑ.

Нумай колхозсенчи колхозниксем тата единоличниксем те налог тӳлемелли хутсене алла илсенех парӑмсене тӳлесе татаҫҫӗ.

Укҫа-тенкӗне срокчен парса татас тӗлӗшпе партипе комсомол тата совет активӗн те малти ретре пулса ӗҫлемелле, вӗсен ку ӗҫре ответлӑ пулмалла.

Октябрьски районри Ворошилов ячӗпе тӑракан колхозри актив налог агентне, Елизавета Петрова юлташа, кулленех пулӑшу парса тӑрать. Ҫакна пула кунта ялхуҫалӑх налогӗпе страховка укҫисене тахҫанах тӳлесе татнӑ. Кунашкал тӗслӗхсем республикӑри районсенче, колхозсенче сахал мар.

Халӗ финанс ӗҫне ҫӗнӗ ҫынсем хутшӑнчӗҫ. Паллах, вӑл актива куллен пулӑшса пымалла. Ялти активпа ӗҫлесси—районри партипе совет тата финанс работникӗсен ответлӑ задачи пулса тӑрать.

В. ТАВРИН.

Хӗрарӑмсем санитари ӗҫне вӗренеҫҫӗ

Финанспа банк работникӗсен профсоюзӗн обкомӗ медсестрасемпе санитарнӑй дружинницӑсен курсӗсене организациленӗ. Вӑл курссенче 117 хӗрарӑм вӗренет. Нумаях пулмасть медсестрасен группинче анатоми енӗпе экзаменсем пулса иртнӗ. Тӗрӗслӳре 24 ҫынтан 19 ҫын «отлично» паллӑсем илнӗ.

Санитарнӑй дружинницӑсен курсӗнчен 20 ҫын вӗренсе тухнӑ, вӗсенчен 16 ҫын экзаменсене «отлично» тата «хорошо» паллӑсемпе тытнӑ.

КАЛИНОВСКАЯ.

Ответлӑ редактор В. Я. ЯКОВЛЕВ.

Об'явление

Чувашскому педагогическому институту требуются на сезон отопления с 15 октября кочегары и завхоз.

РЕДАКЦИ АДРЕСӖ: г. Чебоксары, ул. Володарского, 5, Дом печати. ТЕЛЕФОНСЕМ: редакторӑн — 0—67, редактор заместителӗн — 3—97, редакци секретарӗн — 4—40, пропаганда пайӗн — 4—97, парти пурнӑҫ пайӗн — 7—97, ялхуҫалӑхӗпе промышленность пайӗсен — 0—88, ҫырусемпе рабселькорсен пайӗн — 2—30, дежурнӑйӑн — 6—23, «Ленин ҫулӗпе» журналӑн — 0—85, издательство конторин—0—23.

НТ 6805.

Гор. Чебоксары, типография № 1 Управления издательств и полиграфии при СНК ЧАССР, Заказ № 448. Ф. 6. 58 _84 п. л.